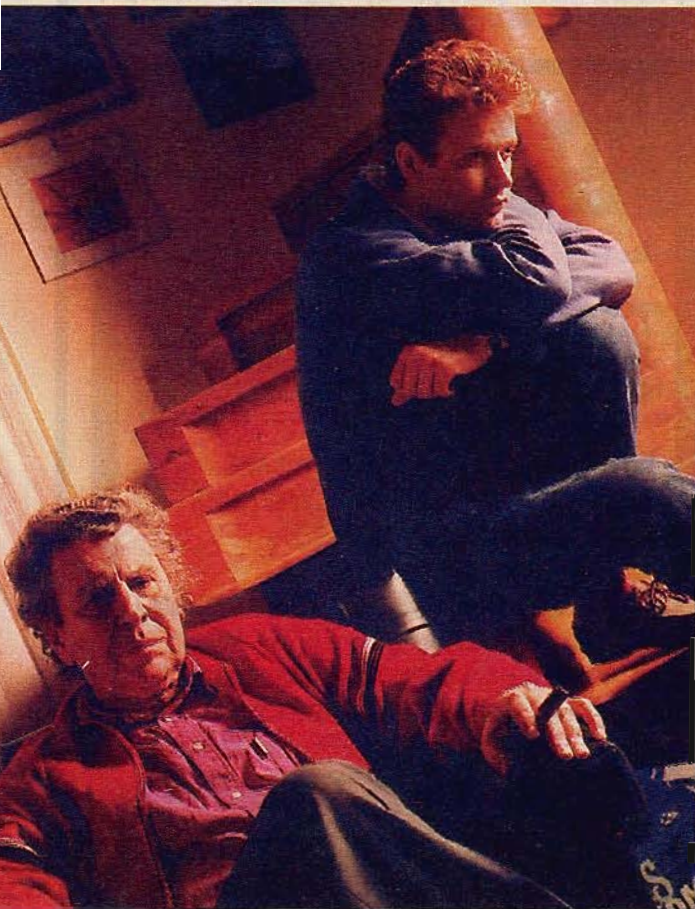


μπορούσε να μου οώσει κάποια εξήγηση. Ούτε η ευγενεστάτη κυρία Γιαννακοπούλου.

Τρεις το πρωί στα καπνοχώραφα, φυσούσε από το Νευροκόπι, δέκα υπό το μηδέν, κρυώναμε! Μπροστά πήγαινε ο Μιχάλης Γαϊτάνος, ακολουθούσε η Ευτέρπη Γαϊτάνου και τα παιδιά. Κρατούσαν αγροτικά εργαλεία και μουρμούριζαν ψαλμούς από την "Ωρα Ενάτη."



Λοιπόν; Εγώ μιλούσα με ένα ξανθό παιδί που είχε βουρκώσει. Ποτέ δεν μπόρεσα να καταλάβω αν ήταν δεκαπέντε, είκοσι ή τριάντα χρονών. Αν ήταν καθισμένος σε κάποιο γραφείο στην Κηφισιάς ή αν είχε ξαπλώσει στα ξερά φύλλα και στα αγριόχορτα, έξω από τα Κοκκινόγια Δράμας.

"Η μισή μου ζωή στη Δράμα βρίσκεται".

Σε μια στιγμή ήρθε και ένας καφές, ελληνικός, σκέτος. Βάλαμε τους δίσκους με τη σειρά, τα σιντί και τα βινίλια. Πόλιγκραμ, Γενάρης. Εγιναν οι συστάσεις:

Πέτρος Γαϊτάνος. Ένας τραγουδιστής επιπέδου, από τους ελάχιστους που κυκλοφορούν στο χώρο. Μια ελληνική φωνή γλυκύτατη, αφτιασιδωτή, εκτός συστημάτων δημιουργίας ειδώλων, που καλύπτει όλο το φάσμα του πενταγράμμου. Από το δημοτικό και το λαϊκό, μέχρι το ποιοτικό και το βυζαντινό, τους ύμνους και τους ψαλμούς της Μεγάλης Εβδομάδας...

"Πώς Σε κηδέψω Θεέ μου..."

- Γεννήθηκα και μεγάλωσα στη Δράμα. Σπούδασα στη Λάρισα Γεωπονία και βυζαντινή μουσική.

- Τι σχέση έχει η Γεωπονία με τη Βυζαντινή μουσική;

- Ήταν οι δυο αγάπες μου.

- Τα φυτά και η μουσική;

- Μεγάλωσα στα χωράφια, οι γονείς μου ήταν αγρότες, έκανα κι αγροτικές δουλειές, αγάπησα τη μυρωδιά της φύσης, όλα τα πουλιά, τα δέντρα, τους πρώτους ήχους, τα ακούσματα που μ' έφεραν κοντά στο Θεό.

Στα Κοκκινόγια, στα καπνοχώραφα απλώνουμε τις δουλειές του Πέτρου Γαϊτάνου, κάτω, στα ξερά χόρτα, στο φρεσκοκαμμένο χώμα.

- Εδώ πρωτοτραγουδίσω στις Κρενίδες Καβάλας, νυχτερινό κέντρο, μεροκάματο τρεις χιλιάδες, Αύγουστος 1985, τρεις φορές την εβδομάδα.

- Εδώ με τη Μαίρη Λίντα.

- ...Εχω κάνει πέντε δίσκους, το 1990 με τον Σταμάτη Σπανουδάκη, ο δεύτερος ήταν ο "Γυάλινος δρομέας" σε



τραγούδια Σπανού, Νικολακοπούλου, Μάνου Ελευθερίου και άλλων. Ο τρίτος "Σε πρώτο πρόσωπο" με δημιουργούς τους Νικολόπουλο, Τσακνή, Μαχαιρίτσα, Πορτοκάλου και άλλους, και ο τέταρτος "Η ώρα ενάτη" με ύμνους της Μεγάλης Εβδομάδας. Οι "Πολιτικοί αέρηδες" είναι ο πέμπτος δίσκος, σε μουσική Μίκη Θεοδωράκη και στίχους Μάνου Ελευθερίου και Σπύρου Κουφογιάννη.

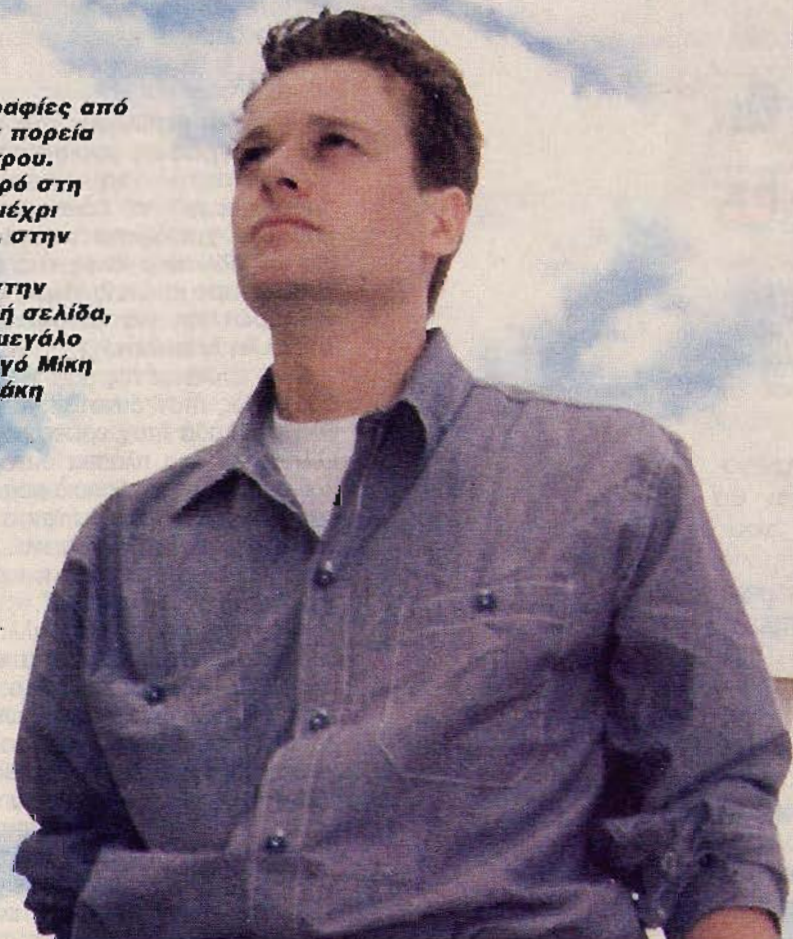
"Ωρα ενάτη". Στα καπνοχώραφα της Δράμας, το ξύπνημα στις τρεις το πρωί είναι βασανιστικό. Και το σφύριγμα του Μιχάλη Γαϊτάνου, του πατέρα, αυστηρό. Όλοι στο πόδι την ακριβή ώρα, "να μη μας πιάσει το ξημέρωμα".

Πέτρος Γαϊτάνος: "Η μητέρα Ευτέρπη, έκανε αγώνα να μας ξυπνήσει με το καλό, γιατί φώναζε ο πατέρας μου. Ή μάλλον δεν φώναζε, σφύριζε, σφύριζε αυστηρά. Από το σφύριγμα καταλάβαιναν τη διάθεση του πατέρα μου. Όταν ήταν θυμωμένος, σφύριζε επιβλητικά και όταν είχε καλή διάθεση, σφύριζε χαρούμενα".

...Στη Θεσσαλονίκη το 1991, ο Πέτρος τραγουδίσω το "Λάθος εποχή" του Σταμάτη Σπανουδάκη, σε ένα γήπεδο, μπροστά σε χιλιάδες κόσμο. Ήταν εκεί και ο Μιχάλης Γαϊτάνος, που συγκινήθηκε όταν είδε τόσο λαό που

ΠΕΤΡΟΣ ΓΑΪΤΑΝΟΣ

Φωτογραφίες από
όλη την πορεία
του Πέτρου.
Από μωρό στη
Δράμα μέχρι
σήμερα, στην
Αθήνα.
Κάτω, στην
αριστερή σελίδα,
με τον μεγάλο
δημιουργό Μίκη
Θεοδωράκη



Είχαμε "γνωριστεί" παλιά, σε ένα βίντεο κλιπ. Τραγουδούσε, νομίζω, το "Λάθος εποχή" και ήταν μαζί του μια κοπελιά, κάτι φωτιστικά εφέ, ένα περίεργο σκηνικό. Είχε μια υπέροχη ζεστή φωνή και ένα ευγενικό φωτεινό πρόσωπο.

Επειτα, τον συνάντησα σε ένα "ζάπινγκ" στη Μητρόπολη, άλλο σκηνικό, έψαλλε ύμνους της Μεγάλης Εβδομάδος, Εγκώμια ή κάτι τέτοιο. Τότε έμαθα και το όνομά του. **Πέτρος Γαϊτάνος**. Προσπάθησα να του μιλήσω, να τον συγχαρώ, η φωνή του είχε γεμίσει το χώρο. Εβλεπα ότι δεν μπορούσα.

Του μιλούσα αλλά δεν απαντούσε, δεν μου έδινε σημασία. Τότε κατάλαβα ότι ήμαστε σε διαφορετική διάσταση. Εγώ στο σουρούπο ενός μικρού δωματίου. Κι αυτός, έγχρωμος, περιορισμένος σε μια οθόνη 24 ιντσών.

γέμισε ένα στάδιο για ν' ακούσει το γιο του. Και όταν, στο τέλος, όλο το γήπεδο άρχισε να τραγουδάει το ρεφρέν "...και έτσι σ' αγαπώ - και έτσι σε αγγίζω - κι αν σε χάνω εδώ - κάπου σε κερδίζω", ο Μιχάλης Γαϊτάνος δεν μπόρεσε να κρατηθεί. Και σφύριξε χαρούμενα...

Να πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά;

Πέτρος Γαϊτάνος: Πρώτα δούλεψα σε διάφορα μπαρ στη Λάρισα που σπούδαζα και το 1987 ήρθα στην Αθήνα. Έβαλα σε μια βαλίτσα τους δίσκους μου, τα ρούχα μου και ό,τι άλλο είχα. Η Αθήνα ήταν συννεφιασμένη. Εφτάσα απόγευμα με το τρένο, πήγα σε κάτι γνωστούς. Στην τσέπη μου είχα 150.000 δραχμές που μου είχε δώσει ο πατέρας μου για όλα τα έξοδα. Τράφτηκα στο Καλλιτεχνικό Ωδείο Αθηνών, απ' όπου ξεκίνησα και μαθήματα με τον Θεοδωράκη και τον Μαρκόπουλο.

Επέμεινα, κουράστηκα να καθιερωθώ, τραγουδούσα σε οικογενειακά κέντρα, καταλαβαίνετε. Λατρεύω τη βυζαντινή μουσική. Πιστεύω ότι μέσα από τους ήχους της βγαίνει όλη η Ελλάδα και η Ορθοδοξία. Νομίζω βέβαια ότι αυτή ή υπέροχη μουσική πρέπει ν' ανοίξει την αγκαλιά της σε όλους τους Έλληνες, να μην είναι τόσο αυστηρή, αλλά εγώ δεν είμαι ειδικός για να το πω αυτό. Εγώ απλά ξέρω ότι η μουσική αυτή είναι υπέροχη και ατέλειωτη, όπως η ιστορία μας.

- Είσαι ευχαριστημένος όπως είσαι τώρα; Ένας τραγουδιστής που ο κάθε μεγάλος δημιουργός θα ήθελε τη φωνή του; Ή μήπως θα ήταν καλύτερα να περιποιείσαι τα δέντρα με ένα κλαδευτήρι στη Δράμα;

- Κοιτάζετε, δεν παραπονιέμαι για τώρα. Νιώθω υπέροχα όταν βλέπω τους δίσκους μου να πουλιούνται, να με αγαπάει ο κόσμος, να τραγουδάει μαζί μου. Είναι ωραίο πράγμα η δόξα, με την καλή της έννοια. Όταν, όμως, πατήσω καλύτερα στα πόδια μου, όταν χαλαρώσω με τη δουλειά μου, ονειρεύομαι έναν κήπο. Έναν κήπο με χιλιάδες φυτά που θα μιλάω μαζί τους, θα τα βλέπω να μεγαλώνουν, θα τα νιώθω να αναπνέουν, θα μου μιλούν και θα τους μιλάω, θα τους τραγουδάω ήχους βυζαντινούς. Θα ήθελα σίγουρα να έχω έναν κήπο δικό μου, να ασχολού-



μαι με τα φυτά. Συγκινούμαι όταν βλέπω τα φυτά να μεγαλώνουν, είναι πραγματικά φανταστικός ο κόσμος των φυτών, είναι υπέροχος, με μαγεύει.

- Και για τους δίσκους σου; Να πούμε κάτι;

- Κοίταξε, συμβαίνει κάτι περίεργο με την "Ωρα ενάτη". Πουλιέται όλο το χρόνο. Μου το λένε και από την εταιρία αλλά συνάντησα και εγώ κόσμο που τον αγόραζε ντάλα καλοκαίρι, τον μήνα Ιούλιο. Κατάλαβες τι εννοώ; Πήγαιναν στη Μύκονο, στην Αλόνησσο, στις Κυκλάδες και αγόραζαν τους ύμνους και τους ψαλμούς της Μεγάλης Εβδομάδος...

- Μήπως ήταν ψάλτες;

- Όχι, καμία σχέση, νέοι άνθρωποι, ξέγνοιαστοι, γι' αυτό σου λέω ότι με αυτόν το δίσκο συμβαίνει κάτι περίεργο. Ενώ πρέπει να πουλιέται Μεγάλη Δευτέρα, Μεγάλη Τρίτη, με τα Πάθη του Χριστού, πουλιέται και Χειμώνα και Φθινόπωρο και Καλοκαίρι.

Τότε συνειδητοποίησα ότι είμαστε οι δυο, εγώ και ο Πέτρος Γαϊτάνος. Και λέω:

Αν το άκουγε αυτό ο πατέρας, ο Μιχάλης Γαϊτάνος, σίγουρα, θα σφύριζε χαρούμενα.

...Η μισή μου καρδιά στη Δράμα βρίσκεται...

Λοιπόν, μιλούσα με ένα ξανθό παιδί που είχε βουρκώσει. Ποτέ δεν μπόρεσα να καταλάβω αν είναι δεκαπέντε, είκοσι ή τριάντα χρονών. Αν ήταν καθισμένος σε ένα γραφείο στην Κηφισίας ή αν είχε ξαπλώσει στα ξερά φύλλα, έξω από τα Κοκκινόγια της Δράμας.

- Πέτρο, πήγαινε πάλι στα καπνοχώραφα,

κάθισε ανάμεσα στα αγριόχορτα, στη φύση και τραγούδησε.

- Είναι ένα τραγούδι που μου αρέσει πάρα πολύ, ένα τραγούδι σε στίχους του Γκάτσου και σε μουσική του Χατζηνάσιου, που το τραγούδησε για πρώτη φορά η Μούσχουρη, ένα τραγούδι πραγματικά που με καλύπτει πάρα πολύ.

"Πού 'ν' τα χρόνια - πού 'ν' τα χρόνια

τότε που ήμασταν παιδιά

κυνηγούσαμε φεγγάρια - στου καιρού την αμμουδιά.

Μα στο μοίρασμα τ' ανέμου - πάνω στην ανηφοριά,

πήρε ο ένας τον μάιστρο - πήρε ο άλλος τον Βοριά"

- Τι ετοιμάζεις τώρα;

- Τα Εγκώμια. Επίσης η περυσινή συναυλία που έγινε στη Μητρόπολη Αθηνών, κυκλοφορεί σε λίγο σε δίσκο 73 λεπτών. Όλοι οι ωραίοι ύμνοι της Μεγάλης Εβδομάδος.

Παρατήρησα ότι όση ώρα μιλούσαμε, τα μάτια του έλαμπαν, και μέσα τους έβλεπα στρατιές αγγέλων να σαλπίζουν, χιλιάδες όνειρα, κήπους και δέντρα με κορμούς γεμάτους πεντάγραμμα, γήπεδα και στάδια με χιλιάδες λαού και ήχους και μια ζεστή φωνή, μοναδική που δεν πρόδωσε ποτέ τον θεό της, που δεν σύρθηκε χυδαία, κατά το δυνατόν, σε οίκους εμπορίου.

Τελικά, θυμάμαι πολύ καλά ότι είχα κλείσει ραντεβού με τον Πέτρο Γαϊτάνο, τον τραγουδιστή με την υπέροχη φωνή, στην "Πόλιγκραμ".

Δεν κατάλαβα πώς βρέθηκα στα καπνοτόπια της Δράμας, στις τρεις το πρωί, εις φάλαγγα κατ' άνδρα, με τον πατέρα, Μιχάλη Γαϊτάνο, να σφύριζε αυστηρά. Δεν κατάλαβα πώς βρέθηκα στη Λάρισα στο Ωδείο, στη συννεφιασμένη Αθήνα, στα στάδια με τις χιλιάδες των θεατών, στη Μύκονο καλοκαιριάτικα με την "Ωρα ενάτη".

Εγώ, μιλούσα πάντα με ένα ξανθό παιδί, που είχε βουρκώσει. Και ποτέ δεν μπόρεσα να καταλάβω αν ήταν δεκαπέντε, είκοσι ή τριάντα χρονών. Αν ήταν καθισμένος σε ένα γραφείο στην Κηφισίας ή αν είχε ξαπλώσει με κλειστά μάτια πάνω στα ξερά φύλλα, στα καπνοτόπια της Δράμας.



ΛΑΜΠΗ 10

Συνέντευξη

ΣΤΟΝ ΑΓΓΕΛΟ ΚΑΙΣΑΡΗ

Υπέροχη φωνή, μοναδική,

που δεν πρόδωσε ποτέ τον θεό της,

που δεν σύρθηκε χυδαία σε οίκους εμπορίου...

Ένα παιδί μετράει τα όνειρα...

Εκλεισα ραντεβού στην "Πολιγκραμ" και βρέθηκα στη Δράμα. Κανείς δεν